

Od uglednega pokojnika se poslavljam v imenu jugoslovanskih speleologov, organizacije jugoslovanskih geomorfologov v okviru Zveze geografskih društev Jugoslavije, v imenu Oddelka za geografijo Filozofske fakultete v Ljubljani in Geografskega inštituta AM ZRC SAZU.

Smrt akademika Rogliča čutimo slovenski geografi kot našo izgubo. Saj je pokojni globoko posegel tudi v našo misel s svojim konceptom geografije, v katerem smo videli žlahtno tradicijo njegovega idejnega učitelja Jovana Cvijića in dejanskega učitelja Bore Milojevića, konceptom, ki je bil oplemeniten z njemu lastno globino in dosežki svetovnega razvoja znanosti. Njegovo obravnavanje narave in človeka v sklopu medsebojnih odnosov v okviru regije nam je bila prepotrebna opora v času vse večjega razpadanja naše stroke na panoge in izgubljanja koncepcije kompleksne geografije. Roglič je v to koncepcijo vnašal dimenzije civilizacijske, kulturno zgodovinske tradicije, ki kot nevidno gibalo posegajo v sedanja družbena dogajanja. Takega, našega in evropskega pobudnika kulturne in regionalne geografije, iskrivega, briljantnega govornika, smo v Rogliču spoznavali tudi ob njegovih predavanjih o Jugovzhodni Evropi, Evropi in Severni Ameriki na zborovanjih takratnega Geografskega društva Slovenije v Ljubljani.

Paleta rezultatov njegovega dela sega od glaciacije in geneze Dinarskega gorstva, geneze Jadranske kotline, obrazijskih ostankov v reliefu do oscilacije morske gladine. Vsi ti in drugi prispevki k znanosti kažejo širino in globino Rogličevega koncepta o razvoju reliefa in krasa posebej. Kot rojen kraševец je kot eden prvih vnesel v kraško geomorfologijo gledanje, da je lahko kraški proces nekaj normalnega in ne izjemnega, nastalega po prestatku fluvialne faze. Roglič je nadaljeval slavno tradicijo Jovana Cvijića pri poglobljanju osnov teoretske kraške geomorfologije in zakrasevanja. V nasprotju s Cvijićevo dobo je Rogličeva era bila v znamenju vsestranskega in drobnega kvantitativnega proučevanja kraških oblik in procesov, ki pa ni moglo zamenjati koncepcij pionirjev krasoslovja, med katere se je v svetovnem okviru vidno uvrstil tudi Josip Roglič. Od tod veliko zanimanje naše in tuje strokovne javnosti za njegove študije o kvartarnem oblikovanju kraških polj, terciarnih in sedanjih procesih v njih, o "zaravni" na apnencih, o sedimentaciji in eroziji lehnjaka v pleistocenu, o globini vodne cirkulacije na krasu, o zakrasevanju v dolomitih, o fluviokrasu, to je o kraškem tipu, ki mu je Roglič prvi dal obličje, in o odnosu fluvialnega in kraškega procesa. V vseh teh študijah se kaže pokojnik kot originalni in nenadkriljiv mislec - analitik in sintetik. Takega se ga spominjamo s speleoloških in drugih krasoslovnih zborovanj in s takim smo sodelovali pri snovanju jugoslovanske kraške terminologije, iz katerega so izšli trije terminološki slovarji, eden izpod peresa pokojnika.

Ko smo pred dobrim mesecem bežno srečali raziskovalca obalnih abrazijskih oblik in procesa litoralizacije, nismo slutili, da je bilo to zadnje srečanje.

Njegova smrt je pretresla geografe in speleologe naše domovine ter njegovo družino. Soprogi, ki je pokojniku požrtvovalno stala ob strani do zadnjega dne, in ostalim članom družine izrekamo iskreno sožalje.

akademik dr Ivan Gams